

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi-részt illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések hirdetmények intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Érdekszálak.

Rég idő óta ónsulylyal nyomja vármegyénket az az átkos állapot, mely a közérdeket minden alkalommal háttérbe szorítja s a megye fejlődését maradiságra bírja. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy midőn már mindenki bizonyos volt róla, hogy vármegyénk egy lépést tesz a közjólét felé, akkor a közérdeket minden ily alkalommal feltartóztatta utjában a magánérdek szálain táplálkozó klikk-érdek.

Most, midőn a Tisza vashiddal lesz ma holnap áthiadalva s többé mi sem szolgálhatna akadályul, hogy azon óhajunk, hogy a Csongrád-Szentes-Orosháza közt rég tervezett vasutvonal kiépíttessék, a megvalósulás stádiumába jusson; sajnálattal látjuk, hogy a közérdek szempontjából olyanira kívánatos vasutvonal kiépítését illetőleg, a vashid kiépítésével, nincsenek leküzdvé az akadályok, melyek a vasutvonal kiépítését gátolták.

Megyénk székhelyén most foly-
nak a vasut kiépítését illetőleg a tárgyalások, melyek tiszta képét nyújtják, hogy a vasutvonal kiépítésénél még ma is két objektum áll előttünk: az egyiket a közérdek a másikat a magánérdek szócsővei táplálják.

Ime itt adjuk szó szerint a főispánnak ez ügyben Szentes városához

intézett átiratát, melyből kitünik, hogy mily motivumok szolgálnak akadályul a Csongrád-Szentes-Orosháza közt tervezett vasutvonal kiépítésére.

A főispáni leirat szövege ez:

„Szentes város és Csongrád között álmilamig létesített tiszai hid építése legközelebb befejezést nyer s az ugy közuti, mint vasuti közlekedésre szánt ezen hid a közforgalomnak még ez évben átadatik.

A tiszai hid megépítése és a közforgalomnak való átadása Csongrádvármegyére s ennek közvetlenül érdekelt és elől megnevezett két városára kiváló fontossággal bír, nemcsak azért, mert ezen két nagy város közötti forgalom most már könnyebben és biztosabban nyerhet lebonyolítást, hanem azért is, mert ezen hid létesítése által a szentes-csongrádi vasut kiépítésének legnagyobb, majdnem leküzdhetetlennek látszó akadálya elhárított.

Habár egyes, a vármegyei érdekeltségén kívül állók részéről már eddig is meg-tétettek ezen vasut kiépítésére a kezdeményező lépések, s egyik vasuti építő-vállalkozó, kinek ezen vasuti vonalra előmunkálati engedélye is van, — már kérelemmel fordult ugy a vármegye, mint az érdekelt városok közönségéhez hozzájárulás megszavazása iránt, habár ennél fogva ezen vasut létesítésének ügye már eddig is tárgyalások anyagát képezi: mindazonáltal csak méltánylással találkozunk a szentes-hódmezővásárhelyi h. é. vasutérdekeltség végrehajtó bizottságában legközelebb kifejezésre juttatott és ott meleg rokonszenvvel fogadott azon törekvés, hogy ezen vasutvonal közvetlenül maga a helyi érdekeltség által, tehát minden egyes részében ennek javára és érdekeinek minden irányu figyelembevételével létesíttessék.

Ezen czélből, hogy a helyi érdekeltség tagjainak módja és alkalma legyen a szentes-csongrádi vasutvonal ily módon leendő kiépítési kérdéséhez hozzá szólani, f. hó 31-ik napjának d. e. 10 órájára a vármegyei alispáni elfogadó terembe értekezletet hívok össze s felkérem a t. Czimet, hogy ezen értekezleten megjelenni sziveskedjék.

Tiszta kép ez, de annál szomorubb. Szomorú, mert arról tesz bizonyosságot, hogy vármegyénk főispánja nem vármegyénk összességét védi, hanem bizonyos szövetséges érdekeltség szolgálatában áll, a közérdek rovására.

A szentes-hódmezővásárhelyi vasutvonalat bizonyos érdekeltség létesítette, mely vonalra a csongrád-szentes-orosházi vonal kiépülése némi hátránnyal mutatkozik s a főispán, nem tudjuk mily szempontból vezéreltetve, ennek a vasutvonal érdekeltségének áll szolgálatába; ennek érdekeit védi kézzel-lábbal, holott a közérdek épen annak ellenkezőjét, a csongrád-szentes-orosházi vonal kiépítését kívánja.

A főispán azonban a csongrád-szentesi vonal kiépítéséről tárgyal kizárólag s agyonhallgatja annak Orosházaig való meghosszabbítását, holott az alkotás csak ugy lesz teljes, ha az Orosházaig kiépülve, ott nyer bekapcsolást a szeged-békéscsabai vonal-
ágba.

Ha pedig a főispán ur nem akarja

A „TISZAVIDÉK” EREDETI TÁRCZÁJA.

A varju. (Folytatás).

Valamint az emberek között akadnak, a kik szeretnek a mások nevének fényében érdemtelenül sütkérezni s felveszik 50 krajczárért a legjobb hangzású neveket s lesznek Zrínyiék, Frangepánék, Hunyadiék stb., holott semmiféle ivadéukban sem volt soha egy csepp Zrínyi, Frangepán, vagy Hunyadi vér, ugy van a varjuval is; az ő nevét is elkölcsönözte a „vakvarju,” a melyről tudjuk, hogy se nem „vak” se nem „varju.” Azt azonban nem tudom, hogy meghozta-e érte az 50 krajczár ára nagy áldozatot? — de az bizonyos, hogy ha Zrínyi, vagy Hunyadi nevem volna, mindjárt leszurnám az 50 krajczárt s visszaváltotnám a nevemet akár Scifensteinerre is, hogy ötvenkrajczáros magyarnak ne nézzenek.

A szarka.

A szarka a csacsksaság és tolvajság jelképe. A csacsksaság jelképeinek tartják azért, mert mindig csörög, soha be nem áll a szája, mint a pletykázó asszonyoké. A tolvajság jelképeinek pedig azért tartják, mert ha hozzáfér, elloppja, a mi fényes. De a napot nem lopja, bármennyire ragyog is! — azért aztán nem is tudná magát beletalálni a modern cselédek és napszamosok helye-

tébe. Annyira azonban már ő is belejött a a mai cselédek és napszamosok gondolkodásába, hogy „sokat akar a szarka” is, bár ha nem is a fizetésből, mint a naplopó cselédek. De aztán erre a sokat akarásra azt mondják, hogy „nem bírja a farka;” s ebben megint van némi hasonlat a rossz cselédekkel, mert ezeknek meg a nagy bérhoz méltó munkát sokszor a szorgalma, meg az esze nem bírja.

A szarka a „varju félék” családjába tartozik. Európa északi és keleti részében, Ázsiában és Afrikának északi részében honos. Különösen sok van Magyarországon, csak hogy a magyarországiaknak egy része megtagadja a többiekkel való rokonságot s ezek megkülönböztetésül a nevüket nagy „Sz”-el írják. De azért vannak ezek között olyanok is, a kiknek szarka-természetét tekintve akár kis „sz”-el is lehetne írni a nevüket, ugy is igaz lenne.

A szarkát a „minden-évő” madarak közé számíthatjuk, nem azért, mintha a szó szoros értelmében *mindent* megennék, még a patkószegét is, hanem, mert táplálékát ugy a növény, mint az állatvilágból egyaránt válogatás nélkül veszi, a melyikhez éppen hozza férhet. Megeszi a rovarokat, belekóstol a gyümölcsbe, de nem veti meg a magvat sem, sőt a fiatal madárkákát is elrabolja a fészekből s megeszi a nélkül, hogy a pecsénye megfeküdné a gyomrát. Ó nála tehát csak

az ember falánkabb, mert az emberek egymást is megennék, ha e kiváló hajlandóságukban a törvény nem korlátozná őket; így is eléggé vicsorgatják a fogaikat egymásra.

A szarka elég szapora állat, sőt tekintve kártékony voltát, még nagyon is szaporának mondható, mert egy-egy költésre hét-nyolcz új ivadékot is produkál. S mivel ilyen szaporaság mellett egymást meg se eszik, azért a kiknek a kis csirkéit agyonveri, azok szokták őt etetni azzal a bizonyos, a magyar ember előtt igenis ismeretes etetővel. Ez azonban köztudomás szerint nem igen respectálja az emberek óhaját s ezt igen bölcsen cselekszi, nem éppen azért, hogy a szarkát meg nem eszi, hanem inkább azért, hogy ha nagyon iparkodnék az emberek kívánságának teljesítésével, azóta az emberek mind megetették volna már egymást.

A szarka — főleg fiatal korában befogva — igen hamar megszeliül s egyes szavakat is megtanul. De a minő csacsogó természetű, igen helyes dolgot tőle, hogy csakis *egyes szavakat* sajátít el, mert ha többre bírná vinni és beszélni is megtanulna, szóhoz nem engedné jutni még a gazdáját se. A férfiak ugyan tán nehezen eltűnnek ezt is valahogy, hiszen annyira-mennyire bele vannak törődve, hogy soha se az övéké az utolsó szó; de bizonyos, hogy az asszonyok menten kitékernék a nyakát minden beszélő szarkának. (Folyt. köv.)

belátni Csongrádvármegye közönsége érdekeit s annak útjába állítja a klikk érdekeket, úgy járuljon hozzá a csonka vonal kiépítéséhez, Csongrádvármegye közönsége azonban nem hoz áldozatot oly alkotásra, melylyel dédelgetve van ugyan egy érdekeltég érdekköre, de az alkotás nem érdemli meg a reá fordított áldozatot.

— **A községi közgyűlésből.** Községi képviselőtestületi közgyűlés tartatott f. hó 6-án, mely alkalommal 26 pontból álló tárgysorozat került elintézésre. Első tárgyként került tárgyalás alá a községi pénztárak pénzfeleslegének takarékpénztári elhelyezése s bár Sóhlya Gyula főjegyző a Tiszavidéki Takarékpénztárt törekedett jóakaró (?) ajánlatával előtérbe hozni, a képviselőtestület a pénzfelesleg elhelyezésére mégis a Csongrád Vidéki és a Csongrádi takarékpénztárakat jelölte ki. Ezután szintén Sóhlya Gyula jelentette Holó Adolf volt községi jegyző nyugdíjaztatása iránti kérelmét, melyet a közgyűlés a vármegyéhez utalt **bokros érdemeinek** elismerése mellett. Harmadik tárgy Pöös Gábor földjén történő utnyítás volt, mely a tanulók az iskola könnyebb megközelítése szempontjából vált szükségessé, s a melyet négyszögölenként 25 fillérrel át is engedett. Blázsik Mihály serházsi földje melletti területének haszonbérbe adását az esetben teljesíti a közgyűlés, ha a kiküldött bizottság véleményezi. A helypénzbérlőknek engedélyt adott a közgyűlés, hogy saját költségükön vámsorompókat állítsanak fel. Az áll. elemi iskolák gondnokságának átíratára, hogy a szegénysorsu tanulók télen át dél idején meleg levestel láttassanak el 100 koronát szavazott meg a közgyűlés. Weisz Márk nyomdatulajdonost elutasította a közgyűlés azon kérelmével, hogy a község részére szükséges nyomtatványok árlejts útján adassanak ki, mivel az félév előtt ugyancsak árlejts útján adatott ki s a legolcsóbb vállalkozóval ezt szerződésileg biztosította. Ezzel a közgyűlés 1/2 12 órákor véget ért.

Csak igazat mondjunk.

— Irta Hegyi Antal. —

(Folytatás.)

Ha a Szivák-párt nem támadja meg a Hock mandátumát, nekem eszembe sem jut, hogy Szivák ellen Szarvasra menjek. Így azonban vállalkoztam rá, hogy ott is megbuktassam, pedig Szivák ettől félt legjobban és meghagyta szarvasi párthiveinek, hogy engem Szarvastól távol tartani törekedjenek, mert különben baj lesz. Evvel a félnkséggel felköltötte irántam a szarvasi nép érdeklődését és megjelenésem Szarvason, három nappal a választás előtt óriási kavardást idézett elő. A nép a vasutnál várt, de én saját fogatomon mentem Csongrádról Szarvasra s mikor a fő-utcán a lapokban emlegetett szürke lovaimról megismertek, a Szivák-párt hevesen abczugolt, a függetlenségi párt pedig éljenzett.

Sima Ferenczcel való három napi ott időzéseknek az lett az eredménye, hogy Szivák Szarvason is elbukott és így a lapok, mint Szivák politikai ellenfelének, még inkább fölkapták a nevetet.

Mikor Hock választása tárgyában kijött Csongrádra a vizsgálat, Krajcsik Ferencz országgyűlési képviselő előtt, ki a vizsgálat megejtésére volt az országgyűlés által kiküldve, jelentkeztem, hogy mint csongrádi választó polgár Hock János mandátumát a magam nevében kívánom védeni. Krajcsik helyt adott kérelmemnek és ennek az lett az eredménye, hogy keresztkérdések által annyira tisztáztam az ügyet, hogy a tanuk

egyetlen terhelő adatot sem tudtak beigazolni a választásra nézve és Hock János mandátumát a parlamenti bizottság is igazolta, hanem rajtam mégis úgy állott bosszút, hogy az eljárási költségek egy negyed részében engem marasztalt el, mint a mandátum vérdőjét és az e czímen kivetett kétszáz forintnyi összeget végrehajtás útján meg is vétette rajtam.

Ettől kezdve azonban jaj lett az én árva fejemnek. Egyik pert a másik után zúdították a nyakamba a legképtelenebb okokból. Egyebek közt azért is 50 frt pénzbírsággal sújtottak, amiért udvaromból nem engedtem meg az előjáróság által bosszantásomra odaküldött sinternek elvinni a házörző kutyáimat. A személyem iránt való gyűlöletet még inkább nevelte azon körülmény, hogy az 1892. év novemberében a megyebizottsági tagok választásánál valamennyi megüresedett helyre a pártunkbeli kath. polgárokat ültették be, miáltal annyira megerősödött a vármegyei ellenzék, hogy a megyei tisztviselők és bizottságok választásánál mindenütt az ellenzék győzött. A következő 1893. évben pedig Csongrádon a községi képviselők és előjáróság tagok választásánál jutottunk túlsúlyra. Így történt aztán, hogy ezen győzelmeink miatt Zsilinszky Mihály főispán és Stammer Sándor alispán lemondani kényszerültek állásukról.

Erőnk megtörése végett azonban a kormánypárt a legmesszebb menő küzdelmekre határozta el magát. Lapjaiban a legveszettebb támadásokat intézte Szentesen Sima Ferencz, Csongrádon pedig személyem ellen. Minél fogva védekezés szempontjából átvettem a Csongrádon megjelenő Tiszavidék szerkesztését. Majd mikor ez nem biztosított szabadabb mozgást, magam állítottam a kor igényeinek megfelelő új nyomdát két géppel mintegy hatezer forint értékben és új lapot is adtam ki „Csongrádi Közlöny“ czim alatt.

A küzdelem hevessége még inkább fokozódott, mikor Vadnay András főispán került Csongrád vármegyéje élére. Ez a nagyhatalmu ur ugyanis elhatározta, hogy a független polgárokból álló ellenzék Csongrádmegyéből kiirtja. Sajtó és bünyefenyítő perekkel árasztott el tehát engem is, de az esküdszéki tárgyalások alá tartozó perekben csak egyszer lettem vesztes, máskor mindig fölmentett az esküdszék. Ezen egy pert is csak azért vesztettem el, mert koronatanum, Kardos János csanyi plebános, kitől a beperelt cikket kaptam, összezavarodott vallomásaiban. A védekezés azonban ennek daczára sok költségemet emésztett fel.

Ellenben azon bünyefenyítő perekben, melyek nem az esküdszék elé tartoznak, majdnem mindig vesztes lettem, mert Vadnay főispán befolyása folytán rendkívüli előszere-ttel pályáztam rám a szegedi kir. törvényszék és így „rovott multu egyén“ lettem csakhamar.

Hogy annál nehezebb legyen helyzetem, az 1894. évi márcziusban a Csongrádon megjelenő kormánypárti lap 42 pontból álló vádiratot közölt ellenem, melyekben a legképtelenebb visszaélésekről és bűncselekményekről voltam vádolva, egyebek közt avval is, hogy nagyszámú külföldi miséket vettem föl és azok elszolgáltatásáról nem gondoskodtam, hanem a pénzt megtartottam magamnak. Ezen vádpontokhoz aztán aláírásokat gyűjtöttek ellenem a nép között, melyekben iskolás gyermekeket úgy szerepeltettek, mint felnőtteket, inas gyerekeket pedig, mint mestereket és kérték a püspöki hatóságot, hogy ezen vádak alapján helyezzen el Csongrádról.

A püspökség csak másodlatban közölte velem ezen vádakot, hogy azokra nézve nyilatkozzam s én nyilatkozatomban arra kértem őt, hogy a legszélesebb körű vizsgálatot rendelje el ellenem, hogy a vádakkal szemben magamat tisztázhassam és az ellenem szőtt ármányt leleplezhessem. Vagy ha erre nem volna hajlandó az egyházi kormány, akkor adja ki nekem eredeti példányban a vádeleletet, hogy hamis vádaskodás miatt bünyefenyítő följelentést tehessek a vádak értelmi szerzői ellen és a törvényszék előtt alkalmat nyujtsak vádjaim bizonyítására.

Az egyházmegyei kormány azonban egyik ajánlatomat sem fogadta el, hanem a 42 vádpont közül kiragadott kettőt, a misék ügyét és egy pár hirlapi cikket és ezek alapján kánoni pert indított ellenem. Négy esztendeig húzódott ez a per s az 1897. év végén avval végződött, hogy az esztergomi érseki szentszék, mint másodfoku bíróság, a nélkül hogy a váci szentszéknek mint elsőfoku bíróságnak e perben kelt ítélete velem közölve lett volna, a teljes felfüggesztés büntetését mondotta ki rám avval a szigorítással, hogy az ellen csak birtokon kívül fölebbezhetek.

Erre aztán a váci püspöki hatóság kidobott plebániából, még a misézéstől is eltolt és havi ötven forintot rendelt élelmezésemre.

(Folyt. köv.)

UJDONSAGOK.

— Államsegély Csongrádvármegyének.

Csongrádmegye munkásviszonyain végre meg akar könyörölni a földmívelési kormány és 40.000 koronát utalványozott állítólag a főispán kezeihez, hogy azon összegből Szentesen és a megyében munkáslakások építtessenek. Kidobott pénz. Nem lakás kell a megye munkásnépének, mert hiszen eddig sem laktak a szabad ég alatt, hanem — munka vagy föld. A tisztességes megélhetést kell biztosítani. Nem tudjuk, miként fogják felhasználni a 40.000 korona államsegélyt, de az ellen leghevesebben tiltakoznánk, ha egyetlen fillért is költenének a megyei nagyuradalmak munkásházaink építésére.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A csongrádi ált. Ipartestület f. évi február hó 2-ára hirdetett évi rendes közgyűlését, saját házában, f. évi február hó 8-án d. u. 2 órákor tartja, melyre az érdekelt t. iparosok ez uton is annyival inkább megjelenésre kéretnek, mivel jelen közgyűlésen tekintet nélkül a tagok számára jogérvényes határozatok fognak hozatni.

— **Megfordult a medve.** Azt tartja a magyar közmondás, sőt már öregeink is megváltozhatatlan meggyőződése, hogy Gyertyaszentelő boldog asszony napján a medve kijön barlangjából, s ha akkor borongós rossz idő van, kinnt marad, mert azután már jó idő lesz, ha azonban verőfényes szép idő van, megfordul és visszamegy barlangjába, mert még aztán nagy hidegek lesznek. Ha ez a közmondás beválik, úgy még nagy hidegekre lehetünk elkészülve, mert az idei Gyertyaszentelő verőfényes enyhe nappal köszöntött ránk s bizonyos, hogy a medve visszafordult s elrejtőzött barlangjában, mert megérezte, hogy idekint még rossz idők fognak járni. Öregeink már előre reszketnek a bekövetkezendő nagy hidegtől s magyarázgatják a fiatalabbaknak, hogy bizony még nagy hidegek lesznek, mert megfordult a medve. Pedig már nagyon elég lett volna a nagy hidegekből, mert bizony már eddig is igen sok költségbe került a szegény embernek a fűtőanyag, vagy ha sokba nem került, akkor meg nagyon sokat didergett s valószínű, hogy a legtöbb ember didergett, mert nem telik neki még kenyérre se, nemhogy fűtőanyagra telnék. Ilyen körülmények közt bizony nem örül a szegény ember annak, hogy megfordult a medve.

— **Tanitók bálja.** F. hó 1-én a Kaszinó termeiben fényes közönség jelenlétében folyt le az állami elemi iskolai tanitók bálja. A bálon a mint illik is felekezeti s politikai hitvallásra való tekintet nélkül vett részt a közönség. Fényes uri bál volt a tanitók bálja és jól sikerült. A talp alá valót az első cigány zenekar huzta s az első négyest 32 pár tánczolta s felpirkadt a hajnal, mikor a mulatozók oszladozni kezdtek. Ilyen mulatóságok útján talán még össze lehetne hozni a széthuzó elemeket s megvalósítani egyes nemes eszméket, mint a milyenre a bál is rendeztetett, a szegény tanulók ingyen konyháját. A bál bevétel 393 kor. 02 fillér volt s a kiadás 206 kor. 59 fillér s így a jótékony célra 186 kor. 43 fillér maradt meg. A bálon résztvevő hölgyek névsorát a kö-

vetkezőkben adjuk. Jelen voltak *asszonyok*: Bozó Mihályné, Boda Mártonné, Blázsik Mihályné, Bogdán Józsefné, Dr. Dékány Béláné, Dudás Ferenczné, Draskovits Dezsőné, Eszes Imréné, Egressy Lászlóné, Farkas Béláné, Fekete Rókusné, Gyovay D. Istvánné, Dr. Heinrich Istvánné, Kraxner Antalné, Kátai Pálné, Király Gergelyné, Mészáros Mihályné, Mernyó Istvánné, Dr. Nagy Sándorné, Nyíry Gyuláné, Oláh Lászlóné, Placht Arthurné, Rosenberg Edéné, Sággy Mihályné, Söhlya Gyuláné, Szőke Pálné, Tasnády Imréné, Ungváry Józsefné, Vladár Sándorné. Wiesner Károlyné, Zelenka Jánosné stb. stb. *Leányok*: Borbás Rózsika, Bozó Annuska, Boda Mariska, Farkas Ilonka és Erzsike, Forgó Marika, Fekete Valérka, Gillinger Ilonka, Gyovay D. Marika, Herke Amália, Kabók Ilonka, Király Ilonka, Kusz Etelka, Kürthy Ilonka, Kátai Annuska, Mernyó Francziska, Mészáros Annuska, Rosenberg Ilonka, Szőke Mariska, Schubert nővérek, Szerdahelyi Izabella stb. stb. — Kinek nevét báli tudósítónk fel nem jegyezte volna, attól már most bocsánatot kérünk. Közödjék, hogy az állami tanítók bálja évről-évre ismétlődjék.

— *Tiszába fult.* Szőke András, mentettréti csász, 12 éves fiacskája a Tisza jegére ment csuszálni, mi közbe egy lékbe elmerült. Holttestét eddig nem találták meg.

— *Léghajó az anyási pusztán.* Érdekes csodára futottak össze a népek f. hó 6-án délután Anyás pusztá határában. Messziről jött léghajó, vagy népnyelven: repülő csoda ereszkedett le a levegőből, nem kevés bámulatára a hasonló látványban ritkán gyönyörködő pusztai magyaroknak. A lélekvesztő légi alkalmatosságból három érdekes alak szállott ki. Tolnay Lajos, a magyar aéroneuta-társaság vakmerő kapitánya, aki épp a legutóbbi időben ejtette bámulatba a tudományos világot azzal a merész légi utjával, amelyvel valóságos rekordot ért el rendkívül magasságba való emelkedése által, továbbá Szalay Péter budapesti posta- és táviridagazgató fia és egy katonatiszt voltak a léghajó utasai. A bátor hajósok még aznap délben szállottak föl a fővárosban és a leereszkedésük 4 óra 45 perczkor minden baj nélkül ment végbe. Azonnal sürgönyöztek hozzátartozóiknak és az éjszakát Mindszenten töltötték, ahova bevitték a szépen összesomagolt léghajót is.

— *300 gyermek kitüntetése.* Érdekes mozgalom indult meg tavaly Budapesten, hogy az iskolás gyermekeket szabad óráikban a virágneveléssel foglalkoztassák. Ezen nagy jelentőségű eszme lelkes előharczosa Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkeskedő, ki már 1901-ben több ezer növénnyt osztott ki továbbnevelésre gyermekek közt, most pedig díszes éremmel díjazta mindazokat, kik a legjobban nevelt és ápolt virágokat mutattak be. — Mint értesülünk e héten ismét 5000 cserép jáczintot osztott ki közöttük Mauthner Ödön, kinek a kertészeti terén már annyi áldásos és szép közhasznú intézmény létrejöttét köszönhetjük. — Mauthner nemcsak az ő ismert áldozatkészségével, hanem magvainak kitünő minősége révén is rászolgált az általános elismerésre és büszkén vallhatjuk, hogy Európa három elsőrangú és legnagyobb magkeskedőinek egyike Mauthner Ödön. — T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk legújabbán megjelent igen gazdag tartalmu képes magárjegyzékét, melyet szívesen ingyen küld az érdeklődőknek.

— *Gólya a csillagbörtönben.* A hosszú lábú és keleplő vándor, bár a kalendárium szerint még lent kellene bujdosnia valahol a melegebb tájakon, az elmúlt napokban a hideg daczára megjelent és első vizitjét a csillagbörtönben tette. A látogatás emlékéül egy apró, nevetős arczu teremtést hagyott a rabasszonynál. Kérdő Eszter szentesi asszony, a ki ebben a szerencsében részesült, fél évre van bennmarasztalva valami orgazdaságért. A dologban az a legérdekesebb, hogy a rabasszony férje alig pár lépésnyire egy másik czellában mellette üdül, lopásért kapott 8 hónapi büntetést töltvén lassu egy-

formaságban. A hivatalos jelentés szerint anya és gyermeke a körülményekhez képest elég jól érzik magukat.

— *A tervezet.* Ugy értesültünk, hogy a községi apparátus kebelében nagyobb változások vannak készülöbe. Mely szerint a községi IV. jegyzői állás beszüntetettnek s ennek helyébe egy jóval kevesebb fizetéssel javadalmak irnoki állás szerveztetnek. A IV. jegyző ügyköréből kivonatnak a mezőrendőri eljárás s azt a községi I-só jegyző végeznék, kinek fizetése oly arányban emelendő volna, amily arányban a IV. jegyző fizetése az öt helyettesítő díjunktól elvonatik. Mielőbb betöltés alá kerülnek még minden valószínűség szerint a községi pénztárnoki állás, a II. jegyzői állás s amennyiben Tary János elnyerné a vármegyei utbiztosi állást, ez esetben az adóellenőri állás is betöltés alá fog kerülni.

— *Forrai Frankl Oszkár* kiadóvállalata annak közlésére kér fel bennünket, hogy Székely Viktorral minden összekötöttet megszakítván, ezentul a lapelárusítók a „Pesti Ujság“-ot és „Nemzeti Ujság“-ot csakis a kiadóhivatali iroda utján (Andrássy-ut 21. I. em. 4. sz.) kaphatják. Egyuttal értesítjük az érdekelteket, hogy a két lap megszűnésére vonatkozó hír alaptalan és ezen hazugság terjesztője ellen a legerélyesebb eljárás lesz folytatva téve.

— *Tanítósorsjáték* igazgatósága most bocsátotta ki a sorsjáték tervezetét. A tervezet szerint a sorsjáték tiszta haszna tanítói jótékony intézmények gyámolítására és az Ujságírók Egyesülete segítőalapja segélyezésére fog fordítani. Összesen 300000 sorsjegyet bocsátanak ki. A sorsjegy ára 1 korona lesz. A nyeremények összértéke 9000 korona, a főnyeremény 3000 korona. A nyereménytárgyak hazai ipari-, iparművészeti tárgyak- és a képzőművészet alkotásai lehetnek. Az igazgatóság már eddig is több ezer koronáért vett képeket a Kelety-Tahi hagyatékából. A sorsjegyek nagy részének eladása már is biztosítva van, amennyiben egy a fővárosi, mint a vidéki tanítóság igyekszik a sorsjegyek elhelyezésén. A sorsolás folyó évi december 23-ára van tervezve.

— *Férfiak ingyen kapnak gyógyszer* a legújabb találmányu, amely visszaadja az elvesztett erőt. Mindenki a ki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, a mely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvezett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a házi orvos-sággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, a ki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek, odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már éveken át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulirt cizmen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltes végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítvány meggyőződöt arról, mily könnyen gyógyítható megse borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárhonnan irhat magyarul az orvosságért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítvány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítvány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kiudni. A levelet követezőképpen kell címezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing Fort Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

— *Az érdekeltség értekezlete.* Csató főispán tegnap délelőttre hívta egybe azt az értekezletet, melynek tárgya a Szentes — Csongrádi vasutnak az érdekeltség által

való kiépítése volt, s melyről első cikkünkben megemlékeztünk. Az értekezleten, az érdekeltség nagy része részt vett. Az értekezlet a következő határozatot hozta: az érdekeltség fontosnak tartja a vasut kiépítését, de az időt még nem tartja az érdekeltség összehozására alkalmasnak, a vasut ügyét éber figyelemmel fogja kíséni s alkalmas időben akcióba fog lépni. Ezen értekezleten valóban sokan voltak s az érdekeltek ezen a diplomaiikus határozatán is meglátszik, hogy az urak nem jó ügyben sántikálnak.

CSARNOK.

Népdal.

AZ ALVÉGEN...

*Az alvégen a felvégen, a felvégen
Volt szeretöm már én nekem, hej én
[nekem;*

*De hiába mindkét helyen
Délbáb volt a szerelem, a szerelem!*

*Az alvégen barna lányka, barna lányka
A szivemet vonta gyászba, sötét gyászba;
S a felvégen az a szőke
Mással ment az esküvőre, esküvőre!*

*Az alföldön künt a rónán, künt a rónán
Pusztai lány most a rózsám, az én ró-
[zsám,*

*Ott lettem, mint vadvirágot,
Melyre szivem égve vágyott, sirva vá-
gyott!*

*Vadvirág az én szerelmem, a szerelmem,
Mióta őt megismertem s megszerettem;
Vadvirág ő, de szivébe
Dupla rózsza a hűsége, a hűsége.*

CSAJAGHY GYULA.

Ne szidjuk az anyósokat!

— Karczolat. —

Nem a bíróság vádolja, de az egész közvélemény; az anyós, a szegény anyós, a mint abban a szerencsés helyzetben van, hogy anyósnak vallhatja magát, egyidejűleg halálos ellenségeül szegődik az egész világ. Már a legrégebbi időkől fogva czéltáblája a gunynak és a szárkázmusnak a szegény anyós. Megbélyegzi a népmese, az apró gyermekek fülében csaknem egyenlően hangzik e két szó: anyós, vagy boszorkány. Már a pusztá szó is ijesztőleg hat a kicsinyre, nagyra egyaránt.

Pedig hát nem érdemlik meg a szegény anyósok, hogy ennyire üldözik őket, mert nem-e érdemük az anyósoknak, hogy egyenlőségük által annyi sok anyagot szolgáltatnak az emberiség jókedvének kitöréséhez millió elmondott és elénekelt tréfák, adomák alakjában?

És épen ez az enyhítő körülmény adta kezembe a tollat, hogy felcsapjak az anyósok védőjének.

Csendes, de igaz részvétet kérek.

A tisztes anyós táborból pedig nem kérek köszönő levelet sem köszönő szavakat, mert az előbbieket bizonynyal hajam és bajuszom szálaival írónának, az utóbbiak pedig tulharsognák a legrémebb égi háborut is.

Miért e szerénység? Azért, mert csak ideális védője akarok lenni az anyósoknak s lehet, hogy csak épen azért — mert még nincs anyósom.

Tehát fogjunk a védbeszédhez!

Bizony keserves a szegény anyós állapota, mikor már szemefényét, felserdült leányát egy férjnek adta oda s nincs az életben egyéb öröme, mint a fiatalok boldogságában gyönyörködni, akkor azt követeli tőle a világ, hogy teljesen megnemuljon és megvakuljon.

Ez furcsán hangzik, de úgy van. A csa-

ládi béke csak úgy marad épségben, ha az anyós soha semmibe nem avatkozik és teljesen részrehajthatatlan marad.

Emberfeletti önmegtartóztatást kíván e szerep. Ha az ifju pár közt nézeteltérés támad, az anyós elé terjesztik a panaszt s töle várják az ítéleket. De jaj a szegény anyós-nak, ha valamelyiknek a pártját fogja — akkor kész a háború. Sőt, ha még olyan pártatlan is, ellenségeskedésre ad okot, ha a fiatal asszony gyakran avval érvel a férje előtt: „A mamánál is így volt, a mamánál is így főztek-sütöttek, a mama is azt tartotta jónak” és „igy meg úgy.”

Szóval mindig és mindenütt az anyós a bűnbak. Akár megérdemli, akár nem. Ha az ifju nő valami olyasmit tesz, ami a férjnek nem tetszik, a férj egyszerűen rámondja: „Bizonyonyal az anyádtól tanultad!” Pedig lehet, hogy éppen a kedves férj uram nőtestvére szolgált példával.

Nem mondom azonban, hogy minden esetben így van. Nem, sőt bátran állítom, hogy száz eset közül harmincz az anyósok rovására irandó, azonban a hetven ártatlan bűnhődjék a harmincz bűnösért? Ezt kívánni nem lehet!

Látszik tehát, hogy az anyósból is két-féle van: jó és rossz. Az utóbbi fajta azonban sokkal ritkább, mint híresztelik.

És mégis, dacára annak, hogy az anyósokat kinevetik, kigunyolják és szidják, czéltáblául használják, egyetlen lányos mama sem retten vissza e szörnyű állapottól, ellenkezőleg, nagyon is buzgólkodnak valamennyien, hogy ők is e félelmetes címhez jussanak.

Elmondtam a védbeszédet, s hogy jómagamat is mennyire meggyőzött, ennek bizonyosságául elárulom, hogy e sorok megírása után így sóhajtottam fel:

„Ments meg Uram az anyóstól!”

Közgazdaság.

Magyar gyöngyvirág tenyésztés.

Ezen kedvenc virágok tenyésztése nevezetesen Németország és Hollandiában a legmagasabb fokon áll, melyeket manapság már január 1-től december 31-ig látni óhajtunk s melyek finomabb virágüzletekben már Magyarországon is előnyösen üzetik, mert ez ideig azon téves feltevés uralkodott, hogy a gyöngyvirágtenyésztés nálunk, a mi forró nyári hónapjainkban, keresztül nem vihető s ennél fogva itt, a kicsinyes kísérletezéseken kívül ez irányban majdnem semmi sem történt.

Mühle Árpád urnak ezen árucikkal az utóbbi években Temesvárott eszközölt intenzív és beható kísérletezései igen kielégítő eredményre vezettek s bizonyosságot szolgáltatottak arra nézve, hogy ezen tenyésztés nálunk is, nem csak hogy igen is jól lehetséges, de egyszersmint azon tapasztalatot eredményezték, hogy a magyar gyöngyvirág sarjak, mi a sarjak fejlődését illeti, a külföldi tenyésztetűek mögött mivel sem állanak viszább, — tekintve használhatóságukat a téli üdészet céljaira — mivel a sarjak kiképződése, kieriése a mi szebb, melegebb és verőfényesebb őszi hónapjaink alatt hosszabb időn át megy végbe, — ezért tökéletesebbek és a külföldieket fölülmulják.

Hogy azonban úgy a jövő nyári, valamint az őszi hónapokban is gyöngyvirágokkal rendelkezessünk, három éves e célra előtenyésztett gyöngyvirágsarjak, már most télen ezer és ezer számban a bécsi hűtő és fagyasztó telepeken lesznek raktározva, elhelyezve, hol is — 4 C^o hidegben megfagyasztva, folyton ily megmerevedett állapotban tartanak, míg onnan a szükségletnek megfelelő heti részletekben újból Temesvárra vissza küldetnek s itt sötét meleg helyen meghajtvá, virágzásra kényszerítetnek. E szerint most már egész éven át megszakítás nélkül lehet gyönyörű gyöngyvirágot találni.

Hogy most már egész éven át gyöngyvirágot láthatunk, javarészen az előbbeni orosz czárnának köszönhetjük, ki is ezen kedvenc virágait minden évszakban látni kívánta s ezzel kertfelügyelőit és udvari kertészeit sokszor fölötté nagy zavarba hozta;

mig végre 1883/4. évben dr. Hegel Ede kertfelügyelő és Grunerwald udvari kertészének Gatschinában sikerült a gyöngyvirágsarjakat Éjszak-Oroszországban állandóan fagyos állapotban tartani, ahonnan hajtatásra a szükségletnek megfelelő részletekben visszahozatták.

Ezen fagyasztást jelenleg a nagy városok hűtő és fagyasztó telepei eszközlik.

NYILTÉR.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

Foulard-selyem 60 kr.-tól 3 frt 70-ig bluzok és ruhák számára. Bér- vámentesen házhoz szállítva. Gazdag mintaválasztékot készséggel küld

Henneberg G. selyemgyára Zürich.
(2.)

Szilágyi Sándor „A Magyar Nemzet Története” című mű diszkötésben, — tíz teljes kötetben — majdnem teljesen új állapotban, 50 frtért eladó. Bővebb értesítést e lap kiadóhivatala készséggel ad.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajban szenved, kérje azon füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld **Schwanen** gyógyszerár Frankfurt a/M.

A csongrádi keresztény fagyasztási szövetkezethez jó házból való fiúk tanulónak fölvetetnek. Jelentkezni lehet a központi üzletben.

Az igazgatóság.

Zsolnay Istvánnak a Malom-utcai háza (Welisz-féle ház átellenében) szabad kézből eladó. A vételár felől értekezni lehet Georgiádes Jánosnál, a Gőzhajó állomásnál levő házában.

Király Gergelynek a főutcán lévő házában több üzlethelyiség lakással, és bormérési üzlethelyiség hasznosbérbe kiadó.

Sohasem kínálkozik az életben oly ritka alkalom, hogy csak 2 frt. 96 kr.-ért következő remek árujteményt kaphatni:
12 darab. 2 frt 96 kr.

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánczellánc vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legujabb facon Simmil briliánssal 2 drb. igen finom goldin nyakkendő, 2 drb. valódi goldin fülbevaló legujabb facon, 1 tok horgonyóra számára. 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzu a láncra. Nem tetsző tárgy készséggel kicserélhetnek, vagy ára visszatérítetik, mialtal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kifizetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer

óra és aranyáru gyári raktár nagybani elárúsítás. KRAKÓ, Dietel-utca 68 (Austria.) Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Jemm E. féle Köhögés és régi hirnevű **Mellezükorka** REKETSÉG ellen.

Hatóságilag engedélyezve 19. 4. 220. 75066 sz. a **Ara do bozonkint 50 fillér.** Kapható Csongrádon: Ungváry József a „Még-váltóhoz” címzett gyógyszerárban.

Dr. LEINGL F.-féle

NYIRFA-BALZSAM.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba fűrészt eszközölünk kifolyik, ez emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szepitőszert ismeretes, ha azonban ezt a nedvet a felaláló előírás szerint kémiai uton balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitünő

hatása. Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, mialtal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam elsimitja az arczon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczzint ad, a bőrnek fehérséget, finomságot és üdéséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket az orr vörösséget, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt. 50 kr.

Dr. LEINGL-féle BENZOE-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különösen preparálva darabonként 60 kr. Kapható minden nagyobb gyógyszerárban. Főraktár Budapestben, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban, Király-u. 12. sz.

Szülőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított áron. Oltványok ezre 90—100 forint. Mindenki a legkiválóbb bor- és csemegefajokból. fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házhoz szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendeléshez rajokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek.

Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatu díszes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező-lapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czim: „Érmelléki Első Szülőoltvány-Telep, Nagy-Kágya” u. p. Székelyhid.